

Ziua Mondială a Tinerilor Meseriași
București, 15 iulie 2016
Sinteza discuțiilor

La eveniment au participat următoarele instituții:

Comisia națională a României pentru UNESCO
Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Centrul național pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic - CNDIPT
Asociația Oamenilor de Afaceri din România
Patronatul Investitorilor Autohtoni
Camera de Comerț și Industrie a României
Camera de Comerț Româno-Germană
Parlamentul României, Camera Deputaților
Parlamentul României, Senat
Festo
Beauty District
Centrul de proiecte și programe educaționale și sportive pentru copii și tineret
Organizația Suedeză
Teach for Romania
Organizația patronală a hotelurilor și restaurantelor din România – Hora
Stelian Tănase
Centrul Cultural - ARCUB

Opinii despre starea de fapt:

1. Din perspectivă economică
 - a. Romania era o alternativă în anii 90: o piață ieftină, cu forță de muncă pregătită. Azi oamenii nu mai acceptă salarii mici și nu mai avem forță de muncă la fel de bine pregătită; Pe lângă salarii, Romania este o țară scumpă pentru afaceri, și din alte motive: timp de deplasare, pierderi, comunicare instituțională, active neutilizate, industrii necrozate
 - b. Din punct de vedere al pregătirii meseriașilor, România este sub nivelul european. Există însă și cazuri individuale de performanță în anumite domenii;
 - c. Firmele străine "fură" meseriași din România (drenare a forței de muncă calificate atât pe piața muncii interne cât și pe cea europeană), acesta fiind un motiv în plus pentru care firmele cu capital românesc suferă de lipsa forței de muncă înalt calificate;
 - d. Din păcate nu există încă un consens între firme cu privire la ce competențe sunt necesare pentru diversele meserii, fapt care îngreunează adaptarea învățământului profesional la cerințele pieței;
 - e. Zona rurală are nevoie de expertiză – forța de muncă bine pregătită a dispărut din mediul rural;

2. Din perspectiva educației
 - a. CNDIPT a fost formată în 1998 cu mandatul de a adresa problema meseriilor în cadrul MECS
 - b. Nu există aliniere între sistemul de învățământ și piață;
 - c. Elevii sunt pregătiți pentru domenii care nu mai au solicitare; De exemplu, sistemul pregătea persoane pentru administrație în perioada în care angajările în administrație erau blocate;
 - d. Un dezavantaj este că de multe ori se face programa școlară în funcție de profesorii disponibili în sistem și nu de cererea de pe piața muncii;

Propuneri generale

1. Din perspectiva sistemului de educație
 - a. **Programe de consiliere pentru carieră în școli, încă din clasele primare;** nu este suficient să le spunem elevilor din clasele a 7 a și a 8 a că au și varianta educației tehnice și profesionale;
 - b. **Investiții financiare din partea statului** pentru ca școlile să fie capabile să pregătească elevii la nivelul de competențe solicitat pe piața muncii;
 - c. **Centre de excelență în meserii;** centre regională bine dotate și cu profesori pregătiți;
 - d. **Clase cu capacitate mai mică,** pentru că piața locală nu mai poate absorbi un număr mare de elevi de aceeași specialitate, ca atunci când existau fabrici sau combinate mari; din păcate sistemul de învățământ actual nu permite clase mici sau clase de dimensiuni normale dar în care grupuri de elevi să se specializeze diferit;
 - e. **Creșterea nivelului de pregătire** în școlile profesionale și tehnice;
 - f. **Școala trebuie să vină cu soluții la cererea industriei,** de exemplu, la Cluj, Bosch a cerut 300 de oameni calificați în 3 ani;
 - g. **România are nevoie de specialiști în agricultură,** iar din păcate, nu mai avem; este un domeniu care poate fi dezvoltat de Ministerul Învățământului pentru că nu necesită costuri mari;
 - h. **Programul JOBS, CNDIPT împreună cu Universitatea din Zurich,** Elveția administrează un program pilot de informare a elevilor în privința meseriilor;
 - i. Programe de formare a cadrelor didactice:
 - i. Formarea cadrelor didactice pentru a asigura un învățământ profesional și tehnic de calitate prin colaborări cu organizații gen WorldSkills, Teach for Romania, etc., precum și cu firmele care au nevoie de personal instruit;
 - ii. Adresarea problemelor salariale și de traseu profesional, inclusiv reputația profesională;
 - iii. Este nevoie de o formare continuă a cadrelor didactice;
2. Din perspectivă economică
 - a. Crearea unei **hărți economice a României;** pentru corelarea învățământul profesional cu cerințele pieței muncii; și formarea unor poli regionali de competențe;

- b. **Strategii sectoriale;**
- c. Corelare cu „**România competitivă: un proiect pentru o creștere economică sustenabilă**”;
- d. Alinierea la programul de țară și la inițiativele Președinției în domeniu – **”Romania Educată”**;
- e. **Statul sa pună la dispoziție utilități** - de ex parcuri industriale, precum la Titu și Ploiești
- f. Să decidem dacă **suntem furnizor de forță de muncă pentru Europa sau susținem cu adevărat reindustrializarea;**
- g. Pentru atragerea investitorilor este nevoie de existența unui flux continuu de formare a muncitorilor calificați în domeniile cerute de piață;
- h. Cheltuielile cu pregătirea profesională în toate formele ei să fie deductibile (unele cheltuieli cu pregătirea în momentul actual sunt tratate drept excepționale);
- i. Trebuie rezolvată problema fiscalizării în domeniul meseriilor. Există 1.6-1.8 mil. persoane cu venituri dar care nu figurează în sisteme fiscale. Aceștia nu contribuie la susținerea învățământului deși sunt un produs al sistemului de educație;
- j. Companiile susțin modificarea curriculei școlare pentru școlile profesionale și tehnice;

Propuneri legislative:

- a. WorldSkills România a propus elaborarea unei **Legi a Zilei Naționale a Meseriilor**. Participanții au agreat propunerea, iar parlamentarii prezenți ne-au asigurat că vor susține această Lege în Parlament. S-a agreat să fie aleasă o zi din timpul anului școlar, pentru vizibilitate și promovarea largă a conceptului de învățământ profesional, iar sărbătoarea să fie dedicată tuturor meseriașilor, nu doar celor tineri;
- b. **”Legea meseriașilor”** în domeniul serviciilor; În absența ei este dificilă fiscalizarea, acordarea de garanții de buna execuție, responsabilizarea meseriașilor; în plus este greu să încurajezi formarea printr-o școală profesională dacă oricine poate practica meserii de instalator, mecanic, zugrav, etc. fără a avea o diplomă;

Participarea la competiții naționale și internaționale pe meserii, sub egida WorldSkills:

- a. WorldSkills Romania a prezentat inițiativa de a susține **participarea României la competițiile internaționale pe meserii**; atât firmele, cât și MECS, își doresc de mulți ani participarea României la competițiile WorldSkills de la nivel internațional; toți cei prezenți au declarat că susțin această acțiune;
- b. WorldSkills România se va implica, alături de MECS în organizarea **olimpiadelor tehnice pentru elevii liceelor tehnologice**, și în organizarea unor **concursuri pe meserii pentru elevii de la școlile profesionale și tehnice**.

- c. Trebuie să existe o școală unde să poată deprinde teoria pentru aceste competențe, un centru de practică, formatori;
- d. Creșterea nivelului de atractivitate al meseriilor prin competiții;
- e. Românii nu sunt încă pregătiți pentru complexitatea standardelor cerute de competițiile internaționale și nu ar putea face față la toate probele de concurs pe meserii;
- f. Trebuie să reflectăm la faptul că românii nu au câștigat la diferite concursuri de meserii la capitolul tehnologii noi;

Promovarea meseriilor și schimbarea de mentalitate:

- a. Meseriile fac parte din zestrea națională a unui popor, există o responsabilitate socială a meseriilor;
- b. Mediatizare pentru a schimba perspectiva în România asupra pregătirii profesionale;
- c. Presa nu a preia astfel de evenimente, învățământul profesional nu este un „subiect de presă”;
- d. Percepția actuală e că meseria este o activitate preponderent manuală;
- e. Formarea competențelor e influențată de atractivitatea lor - corelația între dorință și pasiune;
- f. Efort financiar considerabil pentru promovarea meseriilor: Bosch - investiție de 3 mil Euro și o caravana de 1 an în promovarea meseriilor în Ardeal;
- g. Trebuie transmis mesajul că se poate câștiga un venit atractiv, se poate face cariera, urmărind pasiunea;
- h. Școlile profesionale au o imagine învechită, trebuie schimbată percepția;
- i. Statutul social al meseriașului trebuie clădit, consolidat și respectat.